

# ÚVOD

---

Kázání na hoře je nebeským požehnáním světu – hlasem od Božího trůnu. Bůh je lidstvu dal, aby mu bylo ukazatelem povinností a světlem z nebe, nadějí a útěchou v malomyslnosti, radostí a povzbuzením ve všech životních situacích. Kníže kazatelů, největší učitel, v něm pronáší slova, která mu svěřil Otec.

Kázání na hoře je Kristovým pozdravem nejen věřícím, nýbrž celé lidské rodině. Zdá se, jako by Kristus na okamžik zapomněl, že je na zemi a nikoli v nebi, a použil pozdravu obvyklého ve světě světla. Z jeho rtů plynou požehnání, jako když vytryskne dlouho zadržovaný proud života.

Kristus nás nenechává na pochybách, jaké povahové rysy se mu budou vždy líbit a kterým také požehná. Od lidí ctižádostivých, kteří se těší přízni světa, se obrací k těm, které oni neuznávají. Vyhlašuje za blahoslavené všechny, kdo přijímají jeho světlo a život.

Chudým v duchu, tichým, pokorným, zarmouceným, opovrhovaným, pronásledovaným otvírá

svou zachraňující náruč a říká: „Pojďte ke mně..., a já vám dám odpočinout.“ (Mt 11,28)

Kristus se při pohledu na bídu světa nemusí rmoutit, že stvořil člověka. V lidském srdci vidí více než jen hřích a bídu. Ve své nekonečné moudrosti a lásce vidí možnosti člověka, vidí výšky, jakých může dosáhnout. Ví, že ačkoli lidé zneužívali dary milosti a pošlapávali důstojnost, kterou jim Bůh dal, přesto má být Stvořitel oslaven jejich vykoupením.

Čas neubere nic ze síly myšlenek, které Kristus pronesl na hoře blahoslavenství. Každá věta je drahokamem z klenotnice pravdy. Zásady vyslovené v tomto kázání platí pro všechny věky a jsou určeny všem lidem. S božskou mocí vyjádřil Kristus svou víru a naději, když označoval jednu skupinu lidí po druhé za blahoslavené, protože si vypěstovali správné povahové rysy. Každý, kdo vírou žije jako Pán Ježíš – Dárce života, může dosáhnout cíle, vytčeného v jeho slovech.

*E. G. Whiteová*



# 1

## NA HORSKÉM ÚBOČÍ

*Z událostí, které toho jitra předcházely, nabyli učedníci přesvědčení, že Ježíš učiní nějaké prohlášení o svém království.*

---

Více než čtrnáct staletí před narozením Pána Ježíše v Betlémě shromáždil se lid Izraele v krásném údolí sichemském. Z horských úbočí po obou stranách údolí vyslechli hlasy kněží vyhlášující požehnání a zlořečení: „požehnání, když budete poslouchat příkazy Hospodina, svého Boha, ...a zlořečení, když nebudete poslouchat příkazy Hospodina“ (Dt 11,27.28). A tak se hora Garizím, z níž byla pronesena slova požehnání, stala známou jako hora požehnání nebo také hora blahoslavenství. Pán Ježíš však nevyřkl svá slova blahoslavenství, která přišla jako požehnání hříšnému a bídnému světu, z této hory. To proto, že Izrael nedospěl k vysokému ideálu, který byl před něj postaven. Ne Jozue, ale někdo jiný musí přivést svůj lid k pravému odpočinku víry. Hora Garizím přestala být známá jako hora blahoslavenství, a stala se jí ona nejmenovaná hora u Genezaretského jezera, kde Ježíš pronesl slova, která byla požehnáním jeho učedníkům i celému zástupu.

Představme si onu událost. Posadme se s učedníky na svah hory a prožijeme s nimi myšlenky a city, které naplňovaly jejich srdce. Pochopíme-li, čím byla Ježíšova slova tehdejším posluchačům, poznáme v nich i my novou sílu a krásu a vytěžíme z nich také pro sebe hlubší naučení.

Když Spasitel zahájil svou veřejnou činnost, byly populární názory na Mesiáše a jeho dílo takové, že lidem úplně znemožnily, aby Pána Ježíše přijali. Tradice a obřadnictví zatlačily ducha opravdové zbožnosti, výklady proctví diktovala pyšná srdce milující svět. Židé očekávali budoucího Mesiáše ne jako Vysvoboditele z hříchu, ale jako mocného knížete, který přivede všechny národy pod vládu „Lva z kmene Juda“. Marně je Jan Křtitel volal ku pokání, ačkoli kázal jako staří proroci s mocí, která zasahuje srdce. Marně u Jordánu ukazoval na Ježíše jako na Beránka Božího, který snímá hříchy světa. Bůh chtěl obrátit jejich pozornost k Izajášovu proctví o trpícím Spasiteli, oni však nechtěli.

Kdyby se učitelé a knížata Izraele poddali přetvořující milosti Kristově, byl by je Ježíš učinil svými vyslanci mezi lidmi. Příchod království byl nejprve vyhlášen v Judsku, podobně jako výzva k pokání. Vyhánáním lidí, kteří znesvěcovali jeruzalémský chrám, ukázal Ježíš, že je Mesiášem – tím, kdo očistí člověka od poskvrny hříchu a učiní svůj lid svatým chrámem. Židovská knížata se však nechtěla snížit, aby přijala prostého učitele z Nazaretu. Za své druhé návštěvy Jeruzaléma byl Ježíš obžalován před veleradou a jen strach z lidí zabránil židovským hodnostářům, aby se pokusili připravit ho o život. Tehdy odešel Ježíš z Judska a zahájil své působení v Galileji.

Dříve než přednesl kázání na hoře, působil v Galileji již několik měsíců. Poselství „přiblížilo se království nebeské“ (Mt 4,17), které hlásal po celém kraji, vzbudilo pozornost lidí všech vrstev a ještě více rozdmýchalo plamen jejich ctížádostivých nadějí. Věhlas nového učitele pronikl za hranice Palestiny a přes záporné stanovisko vedoucích národa se šířil názor, že by mohl být tím dlouho očekávaným Vysvoboditelem. Na každém kroku provázely Ježíše velké zástupy lidí a nadšení lidu rostlo.

Pro učedníky, kteří byli Kristu nejbližší, nastal čas zapojit se ještě více do jeho díla, aby tyto velké zástupy lidí nezůstaly bez péče jako ovce bez pastýře. Někteří z učedníků se připojili k Ježíši na počátku

jeho činnosti a téměř všichni se navzájem sžili jako členové jeho rodiny. Avšak i oni, zmateni učením rabínů, sdíleli všeobecné naděje na zřízení pozemského království. Nemohli pochopit Ježíšovo jednání. Udivovalo je a uvádělo do rozpaků, že Ježíš se nepokouší posílit své dílo tím, že by si zajistil podporu kněží a rabínů, že nečiní nic pro to, aby se chopil moci jako pozemský král. Kristus bude muset pro učedníky vykonat ještě mnoho práce, než budou připraveni pro posvátný úkol, který je čeká, až Ježíš vystoupí na nebesa. I když se jejich víra tak těžko rodila, opětovali Ježíšovu lásku. Ježíš v nich viděl muže, kteří se nechají vychovat a připravit pro jeho velké dílo. Byli s ním již dosti dlouho, aby se jejich víra v božský charakter Ježíšova poslání dostatečně upevnila. Lidé měli také dosti důkazů o jeho moci, o kterých nemohli pochybovat. Tím byla připravena cesta k vyhlášení zásad, které jim pomohou pochopit pravou podstatu jeho království.

Na jedné hoře u Galilejského jezera se Ježíš sám celou noc modlil za své učedníky. Ráno je k sobě povolal; modlil se za ně, dal jim naučení, vložil své žehnající ruce na jejich hlavy a tím je oddělil pro službu evangelia. Potom se s nimi odebral na pobřeží jezera, kde se už záhy zrána začal shromažďovat velký zástup lidí.

Kromě obvyklého zástupu z galilejských měst přišlo velké množství

lidí z Judska a ze samého Jeruzaléma, z Pereje a z polopohanského Dekapolisu, z Idumeje, ležící na jih od Judska, a z fénických měst na pobřeží Středozemního moře - Týru a Sidonu. „Slyšeli, co všechno činí,“ a „přišli, aby ho uslyšeli a byli uzdraveni ze svých nemocí; ...z něho vycházela moc a uzdravovala všechny“ (Mk 3,8; L 6,17-19).

Jelikož úzké pobřeží neposkytovalo ani dostatek vhodného místa k stání pro všechny, kteří jej chtěli slyšet, zavedl je Ježíš zpět na úpatí hory. Když došli k vhodnému místu, kde se obrovský zástup mohl pohodlně posadit, usedl Ježíš na trávu a učedníci i celý zástup následovali jeho příkladu.

Učedníci se semkli kolem svého Mistra, protože cítili, že se stane něco mimořádného. Z událostí, které toho jitra předcházely, nabyli přesvědčení, že Ježíš učiní nějaké prohlášení o svém království, které - jak doufali - již brzy zalo-

ží. Napětí a očekávání se přeneslo i na zástupy, výraz nedočkavosti ve tvářích lidí svědčil o jejich hlubokém zájmu.

Když seděli na zeleném úbočí a očekávali slova božského Učitele, naplnily jejich srdce myšlenky na budoucí slávu. Byli tu i zákoníci a farizeové, kteří se těšili na den, kdy začnou vládnout nad nenáviděnými Římany a zmocní se bohatství a náhery velké světové říše. Chudí rolníci a rybáři očekávali ujištění, že jejich bídné chýše, nuzná strava, dřina a strach z nedostatku se změní v hojnost a blahobyť. Doufali, že jim Ježíš vymění jejich jediný rezný šat, který ve dne používali jako vrchní oděv a v noci jako příkrývku, za bohatá a drahá roucha jejich přemožitelů.

Srdce všech se chvěla pýchou a nadějí, že Izrael bude brzy poctěn přede všemi národy jako vyvolený Páně a že Jeruzalém bude vyvýšen a učiněn hlavním městem světové říše.